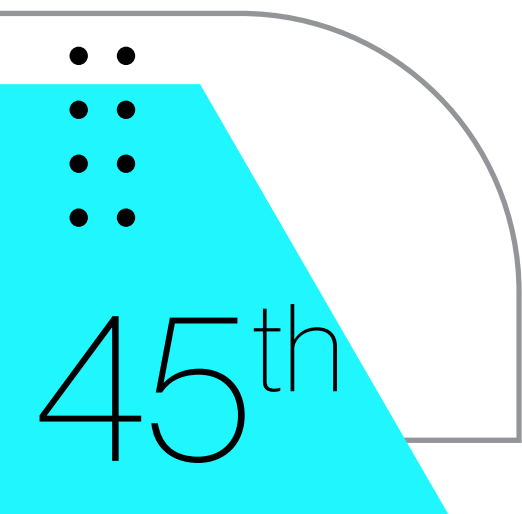

گزارش وضعیت قطعه سازان خودرو کشور

ویرایش ۴۵

مرداد
۱۴۰۵

این گزارش از سوی

"انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه سازان خودرو کشور"

تهیه شده و حاوی چکیده‌ای از وضعیت موجود، آمار و اطلاعات، مشکلات، چالش‌ها و موضوعات روز صنعت خودرو و قطعه‌سازی ایران است. ضمن اینکه تحلیل‌ها و پیشنهادهایی پیرامون محورهای ذکر شده نیز ارائه گردیده است.

”

این گزارش همواره از دو منظر "آماري" و "محتوايي" به روز رسانی و به صورت عمومي منتشر می شود

IRAN

"انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه سازان خودرو کشور" به عنوان نخستین و بزرگترین انجمن کشوری تحت نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت با مشارکت ۱۷ انجمن استانی صنایع همگن قطعه سازی تشکیل گردیده است. این انجمن، بزرگترین تشکل صنعتی مردم نهاد تحت نظر وزارت صمت با تعداد کل اعضا بیش از ۱۸۵۰ قطعه ساز شامل ۱۲۰۰ قطعه ساز سواری (۷۰۰ قطعه ساز رده ۱ و ۵۰۰ قطعه ساز رده ۲) و ۶۵۰ قطعه ساز خودروهای تجاری به واسطه عضویت انجمن های استانی می باشد.

مقایسه شاخص های مالی گروه صنعتی ایرانخودرو در سال های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴

براساس صورت های مالی تلفیقی حسابرسی شده سنوات مالی منتهی به اسفند ۱۴۰۳ و اسفند ۱۴۰۴

تعداد تولید تجمیعی خودرو (دستگاه)

رشد فروش و تولید، همراه با افزایش بدهی ها و زیان انباشته.

	۱۴۰۳	۱۴۰۴	
درآمد عملیاتی (فروش)	۳۵۱ همت	۵۵۲ همت	↑ افزایش ۵۷%
هزینه مالی	۲۳ همت	۲۴ همت	↑ افزایش ۴%
بدهی های جاری	۲۹۶ همت	۳۹۴ همت	↑ افزایش ۳۳%
جمع کل بدهی	۳۱۴ همت	۴۲۹ همت	↑ افزایش ۳۷%
ساختار سرمایه و زیان:			
سرمایه	۲۵۶ همت	۲۵۶ همت	بدون تغییر
زیان انباشته گروه	۱۲۰ همت	۱۳۰ همت	↑ افزایش ۸%
زیان انباشته شرکت اصلی	۱۲۰ همت	۱۲۰ همت	بدون تغییر

تعداد تولید تجمیعی خودرو (دستگاه)

افت فروش و تولید، همراه با رشد بدهی ها، هزینه مالی و زیان انباشته

هزینه مالی به فروش سال ۱۴۰۳ ۱۳,۵% | سال ۱۴۰۴ ۱۹,۳%

بدهی های جاری به فروش سال ۱۴۰۳ ۱۶۲,۹% | سال ۱۴۰۴ ۲۶۴,۳%

کل بدهی به فروش سال ۱۴۰۳ ۱۷۳,۵% | سال ۱۴۰۴ ۲۸۲,۹%

زیان انباشته گروه به سرمایه سال ۱۴۰۳ ۸۵,۲% | سال ۱۴۰۴ ۱۲۲,۸%

زیان انباشته شرکت اصلی به سرمایه سال ۱۴۰۳ ۴۳,۷% | سال ۱۴۰۴ ۵۹,۱%*

	۱۴۰۴	۱۴۰۳	
درآمد عملیاتی (فروش)	۱۴۰ همت	۱۷۰ همت	
هزینه مالی	۲۷ همت	۲۳ همت	
بدهی های جاری	۳۷۰ همت	۲۷۷ همت	
جمع کل بدهی	۳۹۶ همت	۲۹۵ همت	
ساختار سرمایه و زیان:			
سرمایه	۱۶۲ همت	۱۶۲ همت	
زیان انباشته گروه	۱۹۹ همت	۱۳۸ همت	
زیان انباشته شرکت اصلی	۹۶ همت	۷۱ همت	

کاهش ۱۸%

افزایش ۱۷%

افزایش ۳۴%

افزایش ۳۴%

بدون تغییر -

افزایش ۴۴%

افزایش ۳۵%

* زیان انباشته شرکت اصلی سایپا از نصف سرمایه ثبت شده فراتر رفته و این شرکت مشمول ماده ۱۴۱ لایحه اصلاحی قانون تجارت است. وضعیتی که بیانگر فرسایش شدید سرمایه و قرار گرفتن شرکت در معرض خطر جدی مالی است.

براساس صورت های مالی تلفیقی حسابرسی شده ۱۲ ماهه منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۴

تعداد تولید تجمیعی خودرو (دستگاه)

۲۸۲,۲۱۷

۵۶۶,۸۲۱

مجموع: ۸۴۹.۰۳۸ دستگاه

%۱۹,۳

%۴,۳

هزینه مالی
به فروش

%۲۶۴,۳

%۷۱,۴

بدهی جاری
به فروش

%۲۸۲,۹

%۷۷,۷

کل بدهی
به فروش

%۱۲۲,۸

%۵۰,۸

زیان انباشته
گروه
به سرمایه

%۵۹,۱

%۴۶,۹

زیان انباشته
شرکت اصلی
به سرمایه

۶۹۲
همت

۱۴۰ همت

۵۱
همت

۲۷ همت

۷۶۴
همت

۳۷۰ همت

۸۲۵
همت

۳۹۶ همت

۴۱۸
همت

۱۶۲ همت

۳۲۹
همت

۱۹۹ همت

۲۱۶
همت

۹۶ همت

۵۵۲ همت

۲۴ همت

۳۹۴ همت

۴۲۹ همت

۲۵۶ همت

۱۳۰ همت

۱۲۰ همت

درآمد عملیاتی (فروش)

هزینه مالی

بدهی های جاری

جمع کل بدهی

ساختار سرمایه و زیان:

سرمایه

زیان انباشته گروه

زیان انباشته شرکت اصلی

خلاصه وضعیت فعلی صنعت خودرو (در تاریخ گزارش)

زیان انباشته دو
خودروساز بزرگ
تا تاریخ گزارش

۳۴۰
همت

مطالبات تعیین تکلیف
نشده زنجیره تأمین
داخلی از خودروسازان

۱۷۰
همت

مطالبات معوق سر
رسید گذشته تعیین
تکلیف نشده *

۷۰
همت

آینده فروشی
خودروسازان داخلی
در قالب قرارداد
(تفاهم نامه) سه جانبه،
خرید دین، اوراق گام و
LC داخلی و SCF

۱۱۰
همت

بدهی جاری دو
خودروساز بزرگ

۷۸۰
همت

بر آورد شکاف بازار
خودرو (اختلاف قیمت
بازار با درب کارخانه
در سال های اخیر)

۸۰۰
همت

* مطالبات معوق سررسید گذشته تعیین تکلیف نشده از گروه سایپا شامل چک های سررسید گذشته و برگشتی حدود ۴۵ همت و از سایر خودروسازان حدود ۲۵ همت می باشد.

آمار مقایسه ای ماهیانه تولید کل انواع خودرو سال ۱۴۰۴-۱۴۰۵ (خلاصه)

تولید انواع خودرو - بخش دولتی و خصوصی (دستگاه)						نوع محصول
تجمیعی تا پایان خرداد			خرداد			
درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴	درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴	
-۳۵٪	۱۴۵,۴۷۵	۲۲۴,۱۱۲	۴٪	۶۶,۷۲۰	۶۴,۰۸۲	سواری
-۲۵٪	۱۶,۹۴۲	۲۲,۵۵۳	۱۱٪	۸,۹۵۴	۸,۰۶۰	وانت
-۹۱٪	۸۵	۹۸۶	-۸۵٪	۴۴	۲۸۷	ون
۲٪	۱۳۳	۱۳۱	-۱۲٪	۵۰	۵۷	مینی بوس و میدل باس
-۲۵٪	۱۵۲	۲۰۳	-۲۰٪	۶۰	۷۵	اتوبوس
-۳۳٪	۱,۱۰۳	۱,۶۴۶	۱۰٪	۵۳۸	۴۹۰	کامیونت
۱۳٪	۱,۹۳۵	۱,۷۱۹	۳۴٪	۵۷۳	۴۲۷	کامیون
-۶۱٪	۷۴۱	۱,۹۲۰	-۷۶٪	۲۲۵	۹۴۴	کشنده
-۳۴٪	۱۶۶,۵۶۶	۲۵۳,۲۷۰	۴٪	۷۷,۱۶۴	۷۴,۴۲۲	جمع کل انواع خودرو

تولید کل انواع خودرو کشور تا پایان خرداد ۱۴۰۵ نسبت به مدت مشابه سال قبل، حدود ۳۴ درصد کاهش داشته است.

آمار مقایسه ای ماهیانه تولید بخش خصوصی انواع خودرو سال ۱۴۰۴-۱۴۰۵ (خلاصه)

نوع محصول	تولید انواع خودرو- بخش خصوصی (دستگاه)					
	تجمعی تا پایان خرداد			خرداد		
	درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴	درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴
سواری	-۶۳٪	۱۷,۶۹۷	۴۷,۲۵۱	-۴۸٪	۷,۳۱۱	۱۳,۹۳۲
وانت	-۶۴٪	۴۴۱	۱,۲۱۰	-۶۱٪	۳۱۸	۸۱۶
ون	-۹۰٪	۸۵	۸۴۲	-۸۵٪	۴۴	۲۸۷
مینی بوس و میدل باس	۲٪	۱۳۳	۱۳۱	-۱۲٪	۵۰	۵۷
اتوبوس	-۲۵٪	۱۳۹	۱۸۵	-۳۷٪	۴۷	۷۴
کامیونت	-۱۸٪	۳۲۵	۳۹۴	-۱۸٪	۳۲۵	۳۹۴
کامیون	-۶۷٪	۵۰	۱۵۱	-۶۷٪	۵۰	۱۵۱
کشنده	-۵۹٪	۱,۰۳۷	۲,۵۵۴	-۷۹٪	۱۴۹	۷۱۶
جمع کل انواع خودرو	-۶۲٪	۱۹,۹۰۷	۵۲,۷۱۸	-۵۰٪	۸,۲۹۴	۱۶,۴۱۷

” تولید خودرو سازان خصوصی تا خرداد ماه سال ۱۴۰۵ نسبت به بازه زمانی مشابه در سال ۱۴۰۴، ۶۲٪ کاهش داشته است.

آمار مقایسه ای تولید انواع خودرو در گروه صنعتی ایران خودرو ۱۴۰۵-۱۴۰۴

نوع محصول	تولید انواع خودرو- ایران خودرو (دستگاه)					
	تجمیعی تا پایان خرداد			خرداد		
	درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴	درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴
سواری	-۱۵٪	۹۶,۹۰۶	۱۱۴,۳۷۰	۲۸٪	۴۲,۹۵۰	۳۳,۶۴۶
وانت	۱۵٪	۴,۱۸۹	۳,۶۴۸	۶۴٪	۲,۰۷۳	۱,۲۶۲
ون	-۱۰۰٪	۰	۱۴۴	۰٪	۰	۰
مینی بوس و میدل باس	۰٪	۰	۰	۰٪	۰	۰
اتوبوس	-۲۸٪	۱۳	۱۸	۱۲۰۰٪	۱۳	۱
کامیونت	-۱۹٪	۱۲۶	۱۵۵	۰٪	۱۲۶	۰
کامیون	۶۳٪	۱,۶۹۳	۱,۰۴۱	۸۳٪	۵۰۵	۲۷۶
کشنده	-۱۲٪	۲۹۳	۳۳۳	۳۶٪	۷۶	۱۱۸
جمع کل انواع خودرو	-۱۴٪	۱۰۳,۲۲۰	۱۱۹,۷۰۹	۳۰٪	۴۵,۷۴۳	۳۵,۳۰۳

”
تولید در گروه صنعتی ایران خودرو
تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۵ نسبت
به بازه زمانی مشابه در سال ۱۴۰۴،
۱۴٪ کاهش داشته است.

آمار مقایسه ای تولید انواع خودرو در گروه خودروسازی سایپا ۱۴۰۴-۱۴۰۵

تولید انواع خودرو – سایپا (دستگاه)						نوع محصول
تجمیعی تا پایان خرداد			خرداد			
درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴	درصد رشد	۱۴۰۵	۱۴۰۴	
-۵۱٪	۳۰,۸۷۲	۶۲,۴۹۱	-۰.۳٪	۱۶,۴۵۹	۱۶,۵۰۴	سواری
-۳۰٪	۱۲,۳۱۲	۱۷,۶۹۵	۱۰٪	۶,۵۶۳	۵,۹۸۲	وانت
۰٪	۰	۰	۰٪	۰	۰	ون
۰٪	۰	۰	۰٪	۰	۰	مینی بوس و میدل باس
۰٪	۰	۰	۰٪	۰	۰	اتوبوس
-۵۷٪	۱۶۱	۳۷۰	-۹٪	۸۷	۹۶	کامیونت
۱۱۹٪	۴۶	۲۱	۱۰۰٪	۱۸	۰	کامیون
-۸۲٪	۴۸	۲۶۶	-۱۰۰٪	۰	۱۲۰	کشنده
-۴۶٪	۴۳,۴۳۹	۸۰,۸۴۳	۲٪	۲۳,۱۲۷	۲۲,۷۰۲	جمع کل انواع خودرو

”
تولید در گروه خودروسازی سایپا
تا پایان خرداد ماه ۱۴۰۵ نسبت
به بازه زمانی مشابه در سال ۱۴۰۴،
۴۶٪ کاهش داشته است.

مقایسه تعداد تولید و فروش برآوردی (حسابرسی شده) گروه های خودروسازی در سال ۱۴۰۴

ردیف	گروه خودروسازی	تعداد تولید (دستگاه)	درصد از کل	فروش تجمیعی (همت)	درصد از کل
۱	ایران خودرو	۵۶۶,۸۲۱	٪۵۳	۵۵۲	٪۴۸
۲	سایپا	۲۸۲,۲۱۷	٪۲۷	۱۴۰	٪۱۲
۳	سایر خودروسازان	۲۰۹,۶۴۴	٪۲۰	۴۵۰	٪۴۰
جمع		۱,۰۵۸,۶۸۲	۱۰۰	۱,۱۴۲	۱۰۰

۱- جمع فروش مجموع "سایر خودروسازان" (عمدتاً مونتاژکار) با حدود ۲۵٪ تعداد جمع تولید ایران خودرو و سایپا، معادل حدود ۶۵٪ مجموع فروش این دو خودروساز بوده است.

سهم تعدادی تولید سایر خودروسازان به نسبت دو خودروساز: ۲۵٪

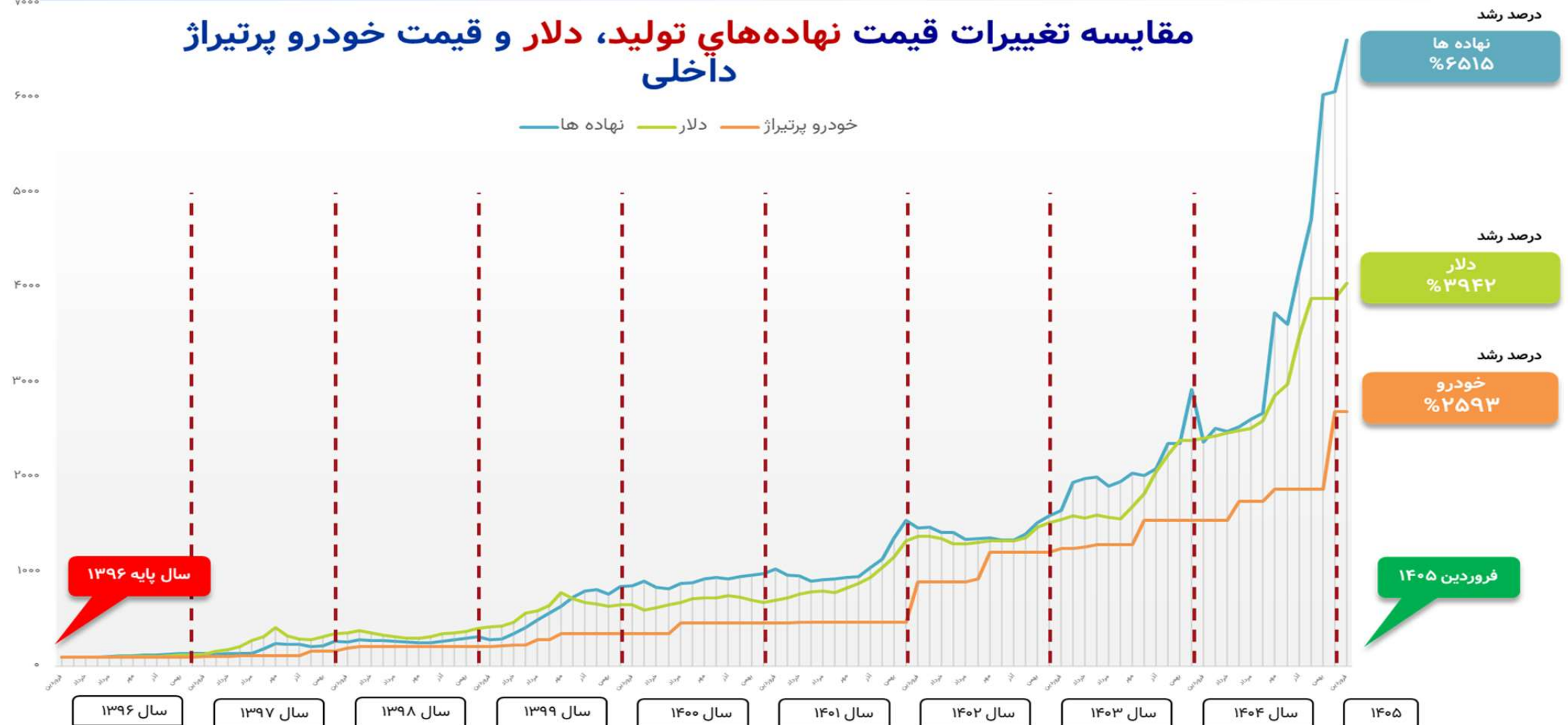
سهم ارزش فروش سایر خودروسازان به دو خودروساز: ۶۵٪

جهش هزینه تولید؛ فراتر از رشد نرخ ارز

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

مصادیق افزایش قیمت نهاده ها

مقایسه تغییرات قیمت نهاده‌های تولید، دلار و قیمت خودرو پرتیراژ داخلی

* شکاف میان رشد هزینه تولید و قیمت فروش درب کارخانه، هنوز عامل اصلی مشکلات اقتصادی-مالی صنعت خودرو کشور است.

پیشنهادهای برای عبور از بحران و اصلاح ساختار صنعت خودرو

کوتاه مدت

هدف

- اقدامات فوری برای تثبیت تولید
- جلوگیری از تشدید بحران نقدینگی و ایجاد هماهنگی در تصمیمات

احیای شورای سیاست گذاری صنعت خودرو

تأمین سرمایه در گردش زنجیره تأمین و تعیین تکلیف مطالبات معوق قطعه سازان

اصلاح نظام قیمت گذاری خودرو و قطعات متناسب با هزینه های واقعی تولید

حل مسائل ارزی و تسهیل تأمین مواد اولیه و قطعات مورد نیاز تولید

اصلاح روابط مالی و قراردادی میان خودروسازان و زنجیره تأمین

حل بحران جاری سایپا

میان مدت

هدف

- اصلاح ساختار مالکیت و ارتقای عملکرد
- ایجاد ثبات مدیریتی و افزایش بهره‌وری خودروسازان

اصلاح ساختار مالکیت و مدیریت خودروسازان و خصوصی‌سازی واقعی

بلند مدت

هدف

- اصلاح حکمرانی و مسیر توسعه صنعت خودرو
- ایجاد صنعت خودرو پایدار، رقابت‌پذیر و قابل پیش‌بینی

ایجاد مرکز مدیریت و فرماندهی واحد صنعت خودرو به‌جای تعدد مراجع تصمیم‌گیر

جایگزینی تصدی‌گری و دخالت مدیریتی با سیاست‌گذاری و نظارت حاکمیتی

تدوین سند بلندمدت توسعه صنعت خودرو

خودروساز و زنجیره تأمین، سرنشینان یک کشتی

با توجه به بررسی آمار تولید و صورت های مالی حسابرسی شده گروه صنعتی سایپا و روند دوساله اخیر آن، وضعیت این گروه بحرانی و روبه وخامت ارزیابی می گردد و در حال حاضر نیز **مشمول ورشکستگی ماده ۱۴۱** قانون تجارت گردیده است و بایستی تصمیم اساسی درباره آن گرفته شود.

گروه سایپا یکی از مشتریان اصلی صنعت قطعه سازی کشور است و تداوم فعالیت آن مستقیماً با تولید، اشتغال و بقای بخش بزرگی از زنجیره تأمین پیوند دارد.

انباشت بدهی، تأخیر در پرداخت مطالبات و کاهش نقدینگی قطعه سازان، علاوه بر تضعیف شبکه تأمین، امکان افزایش تولید و خروج سایپا از بحران را نیز محدود می کند.

مسئله مشترک

سایپا و قطعه سازان در یک زنجیره به هم پیوسته قرار دارند؛ تضعیف هر یک، به تضعیف دیگری منجر می شود. رویکرد صنعت قطعه سازی کمک به اصلاح، حفظ تولید و بازگشت این گروه به رونق و تولید پایدار است ولی متأسفانه تصمیم گیر قطعه سازان نیستند و تصمیم گیر مشخصی هم ندارد.

اصلاح ساختار مالکیت و مدیریت سایپا

خصوصی سازی واقعی با چارچوب مشخص

۱. **اهلیت خریدار و سهامدار راهبردی**
خریدار سهام و مدیریت آینده خودروساز باید از توان بنگاهداری کلان، حاکمیت شرکتی و توان مالی کافی برخوردار باشد.

- توان مالی خرید سهام و تسویه فوری دیون معوق، به ویژه بدهی زنجیره تأمین، بدون وابستگی به استقراض و تسهیلات
- تعهد به تولید و فروش خودروی باکیفیت و پرهیز از کسب درآمد از فعالیت های غیرعملیاتی و فروش دارایی های مولد.

۲. **رفع تعارض منافع**
واگذاری باید به گونه ای انجام شود که منافع سهامداران خرد، زنجیره تأمین، بانک ها، تأمین کنندگان مالی و مشتریان حفظ شود.

- تعیین چارچوب معاملات با اشخاص وابسته و هم گروه
- جلوگیری از بهره گیری از رانت اطلاعاتی به نفع گروه خاص

۳. **تعهدات متقابل**
الف) تعهدات دولت
حرکت از تصدی گری و دخالت مدیریتی به سیاست گذاری و نظارت، تدوین برنامه بلندمدت صنعت خودرو، ایجاد مرکز مدیریت واحد، حذف قیمت گذاری دستوری و اصلاح نظام تعرفه و واردات.

ب) تعهدات بخش خصوصی
ارائه برنامه پنج ساله قابل پایش برای توسعه، تیراژ و کیفیت، افزایش بهره وری، رقابت پذیری و عمق ساخت داخل، حفظ دارایی های مولد و نیروی انسانی، تسویه دیون معوق زنجیره تأمین همزمان با تصدی مدیریت و اختصاص منابع ناشی از انتقال سهام تودلی در اولویت به زنجیره تأمین.

۴. **جلوگیری از انحصار**
• محدودسازی معاملات میان خودروساز و سهامداران، مدیران و اشخاص وابسته؛ با پیشنهاد سقف حداکثر ۲۰ درصد

- واردات خودرو با تعرفه منطقی براساس نرخ بهره های بانکی، تورم، نرخ واقعی ارز و ... آزاد باشد و در کنار تولید سایر رقبا، امکان ایجاد بازار انحصاری را سلب کند.

واگذاری سایپا به بخش خصوصی کار درست است ولی «انجام درست کار درست»
بایستی مدنظر سیاست گذار در چارچوب شروط واگذاری صحیح و همسو با منافع ملی قرار گرفته شود

ضرورت احیای شورای سیاست‌گذاری صنعت خودرو

تعدد مراجع تصمیم‌گیر و ناهماهنگی در سیاست‌ها، موجب افزایش عدم قطعیت و دشوار شدن برنامه‌ریزی در صنعت خودرو و زنجیره تأمین شده است. احیای شورای سیاست‌گذاری صنعت خودرو می‌تواند با ایجاد یک مرجع منسجم، زمینه هماهنگی تصمیمات و کاهش سیاست‌های متعارض را فراهم کند.

مأموریت‌های اصلی شورا:

۱. هماهنگی سیاست‌های مالی، ارزی، تجاری و صنعتی

۲. بررسی آثار تصمیمات پیش از ابلاغ

۳. تدوین برنامه پایدار تأمین مالی صنعت و زنجیره تأمین

۴. پایش تولید، مطالبات، اشتغال و سرمایه در گردش

۵. مشارکت مؤثر خودروسازان، قطعه‌سازان و تشکلهای تخصصی در تصمیم‌سازی

کمیته‌های تخصصی انجمن

رئیس کمیته:
محمدرضا نجفی منش

تامین مواد
اولیه داخلی،
خارجی

رئیس کمیته:
جواد علینژاد

رئیس کمیته:
فرامرز طیبی

نقدینگی
قیمت
سیاست‌گذاری

رئیس کمیته:
بابک کریمخان

رئیس کمیته:
مهدی مطلب زاده

ساخت داخل و
دانش بنیان

بازار یدک و
قاچاق

رئیس کمیته:
حسین بحرینیان

صادرات

ارز و گمرک

رئیس کمیته:
امیرحسین جلالی

معرفی اعضای هیئت مدیره و بازرسان انجمن تخصصی صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه سازان خودرو کشور

استان تهران

• جعفر نصیری

• امیرحسین جلالی

• سعید صبوری

• محمدرضا نجفی منش

• نرگس صفاری

• جواد علی نژاد

• مهرداد آلان

• حسن وطنی

• مهدی مطلب زاده

• آرش محبی نژاد

• رضا رضایی

• سیامک مقتدری

• فرامرز طیبی

• ابوالفضل شورمیج

استان سمنان

• ابراهیم دوست زاده

• حمیدرضا صمدیان

• علیرضا خلیلی

• ابراهیم احمدی

استان خراسان رضوی

• علیرضا عشقی

• مهدی صادقی

• محمد مهدی شکورزاده

• حسین بحرینیان

استان مرکزی

استان اصفهان

استان مازندران

• محمد علی ذکریایی

استان قم

• محمد آقاچانی

استان قزوین

• حسن زارع نژاد

استان کرمانشاه

• بابک کریمخان

استان گیلان

• یوسف حقیقی

استان کردستان

• محمد ملکی

ISMAPA
IRANIAN SPECIALIZED MANUFACTURERS
OF AUTO-PARTS ASSOCIATION

IRAN

باتشکر از توجه شما

مرداد ۱۴۰۵

IRANIAN SPECIALIZED MANUFACTURERS
OF AUTO-PARTS ASSOCIATION

www.ismapa.com
info@ismapa.com
Tell: +982188675582